

NEMIS TILI O'RGANISHDA O'QITUVCHINING ROLI VA TALABALARNING MOTIVATSIYASIGA TA'SIRI

Mustafoyeva Saidaxon Juma qizi

Farg'ona davlat universiteti talabasi

Annotatsiya: mazkur maqolada nemis tili o'rganish jarayonida o'qituvchining metodikasi, shaxsiy yondoshuvi va o'qitish uslublarining talabalarning motivatsiyasiga ta'siri tahlil qilinadi. O'qituvchining ish uslubi va metodlari, shuningdek, uning talabalarga bo'lgan munosabati tilni o'rganish jarayonida katta ahamiyatga ega. Maqolada o'qituvchining metodikasi talabalarga tilni samarali o'rganishga yordam berishi va ularning qiziqishini oshirishi mumkinligi ko'rsatilgan. Bundan tashqari, o'qituvchining shaxsiy yondoshuvi va individual ehtiyojlarni inobatga olishning talaba motivatsiyasini qanday kuchaytirishi haqida ham so'z yuritiladi.

Kalit so'zlar: nemis tili, o'qituvchining metodikasi, talaba motivatsiyasi, shaxsiy yondoshuv, o'qitish uslublari, interaktiv metodlar, til o'rganish, ta'lim jarayoni, motivatsion strategiyalar

KIRISH

Nemis tili — dunyodagi eng ko'p tarqalgan tillardan biri bo'lib, asosan Germaniya, Avstriya, Shveysariya, Lixtenshteyn va Bel'giya kabi mamlakatlarda rasmiy til sifatida ishlatiladi. Shuningdek, Nemis tili Yevropa Ittifoqining eng keng tarqalgan ikkinchi tili hisoblanadi. Tahririyatlar, ilmiy tadqiqotlar va xalqaro savdoda ham nemis tili muhim ahamiyatga ega, shuning uchun uni o'rganish ko'plab insonlar uchun strategik foydaga ega. Nemis tilini o'rganish nafaqat til bilimi, balki madaniyatni o'rganishning ham muhim vositasi hisoblanadi.

Nemis tilini bilish dunyo bo'ylab turli sohalarda, jumladan ilm-fan, biznes, san'at va turizmga keng imkoniyatlarni yaratadi. Shu bilan birga, nemis tili o'zining grammatikasi, lug'ati va talaffuzi bilan boshqa tillardan o'ziga xosdir, bu esa uni o'rganish jarayonini ba'zan murakkablashtirishi mumkin.

Shu sababli, nemis tili o'rganish jarayonida o'qituvchining roli va metodikasi juda muhim ahamiyatga ega. O'qituvchi talabalarga tilni o'zlashtirishda yordam bera olish, ularda qiziqish va motivatsiyani saqlash uchun turli usullar va yondoshuvlarni qo'llashi kerak. Ushbu maqolada nemis tili o'rganishda o'qituvchining metodikasi, shaxsiy yondoshuvi va o'qitish uslublarining talabalarning motivatsiyasiga qanday ta'sir qilishi haqida so'z yuritiladi.

NATIJA VA MUHOKAMALAR

Nemis tili o'rganishda o'qituvchining roli va talabalarning motivatsiyasiga ta'siri. Nemis tili o'rganish jarayoni nafaqat tilni o'zlashtirish, balki talabalarning shaxsiy rivojlanishi va madaniy ko'nikmalarni egallashida muhim ahamiyatga ega.

O'qituvchining roli bu jarayonda hal qiluvchi ahamiyatga ega, chunki u talabalarning motivatsiyasini shakllantirish va ularni bilim olishga undashda katta ta'sirga ega. Shuningdek, o'qituvchining metodikasi, shaxsiy yondoshuvi va o'qitish uslublari talabalarning til o'rganishga bo'lgan qiziqishini oshirishda muhim omil hisoblanadi.

O'qituvchining metodikasi va uning ta'siri. O'qituvchining metodikasi talabalarning bilim olish jarayoniga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Yaxshi ishlab chiqilgan metodikalar talabalarga tilni o'rganishning qiziqarli va samarali yo'llarini taklif qiladi.

Agar o'qituvchi zamonaviy metodlarni qo'llasa, bu talabalarning tilga bo'lgan qiziqishini oshiradi va ular o'zlarining o'rganish jarayoniga faol ishtirok etadilar. Masalan, kommunikativ yondashuv metodikasi talabalarga tilni amaliyotda, kundalik hayotda qanday ishlatishni o'rgatadi, bu esa o'qish va tinglashni faqat nazariy bilishdan tashqari, real vaziyatlarda qo'llashni o'rgatadi.

Shuningdek, individual yondoshuv va o'qituvchining darsni interaktiv va talabalarga mos tarzda olib borishlari, ularning darsga bo'lgan qiziqishini yanada oshiradi. Ko'proq amaliy mashg'ulotlar, o'yinlar, guruhli ishlash kabi faoliyatlar talabalarning motivatsiyasini yuqori darajada saqlab turadi.

O'qituvchining shaxsiy yondoshuvi. O'qituvchining shaxsiy yondoshuvi talabalarning motivatsiyasiga bevosita ta'sir qiladi. O'qituvchi talabalarga qanday munosabatda bo'lishi, ularning shaxsiy xususiyatlarini hisobga olish va har bir talaba bilan alohida ishlash motivatsiyaning shakllanishida katta rol o'ynaydi.

Masalan, o'qituvchining ishonchli, do'stona va hurmatga asoslangan munosabati talabalarga o'zini erkin va xavfsiz his qilishlariga yordam beradi, bu esa o'rganish jarayoniga yanada qiziqish uyg'otadi.

O'qituvchining o'z ishiga bo'lgan ehtirosi va motivatsiyasi ham muhim omil hisoblanadi. Agar o'qituvchi o'z predmetini yaxshi bilsa va unga bo'lgan ehtirosini talabalarga o'tkaza olsa, bu ularda tilni o'rganishning zarurligi va foydaliligiga bo'lgan ishonchni mustahkamlaydi. O'qituvchining o'zgaruvchan va o'rganishga ochiq bo'lishi ham talabalarga o'zlarini yanada ko'proq rivojlantirish uchun imkoniyatlar yaratadi.

O'qitish uslublari va motivatsiyaga ta'siri. O'qitish uslublari talabalarning motivatsiyasiga to'g'ridan-to'g'ri ta'sir ko'rsatadi. Agar o'qituvchi an'anaviy uslublar bilan cheklansa, talabalarda qiziqish pasayishi mumkin.

Biroq, o'qitish uslublarini diversifikatsiya qilish, ya'ni vizual, eshitish va amaliy usullarni birlashtirish, talabalarning bilimga bo'lgan qiziqishini oshiradi. Darslarda interaktiv usullarni qo'llash, masalan, rolli o'yinlar, guruhli loyihalar yoki onlayn platformalardan foydalanish, talabalarning tilni o'rganishga bo'lgan qiziqishini kuchaytiradi.

Shuningdek, o'qituvchining o'rganish jarayonida yordamchi texnologiyalarni, shu jumladan, video materiallar, audio fayllar, mobil ilovalar va onlayn resurslarni qo'llashi ham motivatsiyani oshiradi. Bu usullar talabalarga yangi tilni o'rganishda zamonaviy va samarali vositalarni taqdim etadi.

Talabalarning motivatsiyasi va o'qituvchi o'rtasidagi munosabatlar. Motivatsiya o'qituvchidan boshlanadi, ammo bu jarayonda talabalar o'zlarini ham faol ishtirokchilar sifatida his qilishlari kerak.

Talabalar o'zlarini tilni o'rganishda erkin va muvaffaqiyatli his qilishlari uchun o'qituvchi ularga yordam bera olish kerak. O'qituvchining ijobiy va rag'batlantiruvchi munosabati, talabalarni o'z yutuqlaridan faxrlanishga undash va xatolarni o'rganish imkoniyatlari sifatida ko'rsatish motivatsiyani kuchaytiradi.

Talabalar uchun belgilangan maqsadlar, natijalar va rag'batlantirish tizimi o'rganish jarayonini aniqroq va samaraliroq qiladi. Talabalar o'zlarini muvaffaqiyatga erishish uchun zarur bo'lgan qadamlarni ko'rishsa, ular yanada ko'proq o'rganishga undaladi.

XULOSA

Nemis tili o'rganishda o'qituvchining roli juda muhimdir. Uning metodikasi, shaxsiy yondoshuvi va o'qitish uslublari talabalarning motivatsiyasiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Motivatsiya o'z navbatida tilni o'rganishda eng muhim omillardan biri bo'lib, talabalarning qiziqishi va muvaffaqiyatga erishish istagi o'qituvchining yondoshuviga bog'liq. O'qituvchilar talabalarning qiziqishini saqlab qolish va ularning muvaffaqiyatga erishishlariga yordam berish uchun zamonaviy metod va uslublardan foydalanishlari zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Qarshi davlat universiteti roman-german filologiyasi fakulteti nemis tili va adabiyoti kafedrası mamatqulova nigora rustam 23-bet
2. <https://yuz.uz/news/maktablarda-nemis-tilini-oqitish-sifati-oshiriladi>
3. <http://library.ziyonet.uz/ru/book/download/13388>
4. "Science and education" scientific journal